

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı: Proje Bazlı Teşvik Sistemi

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca yürütülen Proje Bazlı Teşvik Sistemi kapsamında aşağıdaki kriterleri sağlayan sabit yatırım tutarı **asgari 1 Milyar TL olan yatırımlara** T.C. Cumhurbaşkanı Kararı ile aşağıda listelenen teşvikler unsurlarından karşılıklı müzakere sonucu uygun görülenler uygun görülen üst limitlerde sağlanmaktadır. Başvurularda süreç, Bakanlık daveti veya duyurusu ile başlatılmaktadır. Bakanlık tarafından firma(lara) yapılacak davet veya duyuruya istinaden Kullanıcı tarafından Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Bilgi Sistemi (E-TUYS) uygulamasında yer alan tanımlı alanların doldurulması ve bağımsız danışmanlık kuruluşları veya Türkiye’de yerleşik kalkınma ve/veya yatırım bankalarının hazırlanan Ek-1’in E-TUYS üzerinden elektronik ortamda yüklenmesi gerekir. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında yapılacak başvurularda asgari yatırım tutarı 50 milyon TL olup aşağıdaki kriterler yerine Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı değerlendirme kriterleri uygulanacaktır.

Aşağıdaki bilgiler

- [Mevzuat ve Kaynaklar](#)
- [Değerlendirmelerde Dikkate Alınan Kriterler](#)
- [Başvuru Belgeleri](#)
- [Sağlanabilecek Teşvik Unsurları](#)
- [Yatırım Süresince İzleme](#)

Mevzuat ve Kaynaklar

- [2016/9495 sayılı Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar](#)
- [Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliği \(2019/1\)](#)
- [Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ilgili sayfası](#)
- [Proje Bazlı Teşvik Sistemi'ni tanıtıcı sunum](#)
- [Bu zamana kadar desteklenmesine karar verilen yatırımlara dair Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanı Kararları](#)

Değerlendirmelerde Dikkate Alınan Kriterler

- Ülkemizin mevcut durumda veya gelecekte ortaya çıkabilecek kritik ihtiyaçlarını karşılayabilme
- Ülkemizde üretim kapasitesi yetersiz olan ürünlerde arz güvenliğini sağlayabilme

- Ülkemizin teknoloji açığı olan alanlarda teknoloji kapasitesini geliştirme
- Dış ticaret açığı verilen alanlarda ithalat bağımlılığını azaltma
- Yüksek katma değerli olma
- Ülkemizde üretimi olmayan yeni nesil teknolojiler kullanılarak üretim yapılmasını sağlayabilme
- Farklı sektörlerde ülkemize rekabet gücü kazandırabilme
- Etkileşimde olduğu sektörlerde teknolojik dönüşümü hızlandırma ve bu sektörlerin gelişimine katkı sağlayabilme
- Yenilikçi ve Ar-Ge'ye dayalı yatırım olma
- Cari işlemler dengesini olumsuz etkileyen ve hammadde sıkıntısı yaşanan sektörlerde gerçekleştirilecek yüksek katma değerli işlenmiş ürünlerin üretimine yönelik yatırım olma
- Ülkemizin hammadde potansiyelinin değerlendirilmesine olanak sağlayan entegre üretime yönelik yatırım olma

Başvuru Belgeleri

- 2016/9495 sayılı Karar Ek-1'deki örneğe uygun olarak hazırlanmış yatırımcı firma ve proje bilgileri, yatırımın fizibilitesi, etki analizi ve yatırıma sağlanması istenilen destekler ile gerekçeleri
 - **Fizibilite Raporu:**
 - Kritik hususlar
 - Teknik analiz
 - Ürün ve Girdi Analizi: Üretim sürecine girdilerin hangi aşamada ne miktarda girdikleri ile hangi aşamalarda yan ürünlerin ve nihai ürünlerin çıktığı belirtilecektir. Bu bölümde üretim akış şemasına yer verilecektir.
 - Kuruluş Yeri Analizi: Yatırım yeri olarak seçilen yerin gerekçeleri anlatılacaktır. Kuruluş yeri, teknik, ekonomik ve finansal açıdan değerlendirilecektir. Kuruluş yerine ilişkin izin, kamulaştırma, tahsis, irtifak hakkı, mülkiyet devri vs. durumları ve altyapı imkânları hakkında bilgi verilecektir.
 - Teknoloji Analizi: Üretilecek ürünün alternatif üretim teknik ve yöntemleri var ise bunlar belirtilecektir. Kullanılacak teknoloji ve gerekçesi hakkında bilgi verilecektir. Belirlenen teknoloji ile üretim yapabilmek için gerekli olan makine ve ekipman listesi ve öngörülen maliyetleri belirtilecektir.
 - Kapasite Analizi: Seçilen kapasitenin teknik olarak optimal olup olmadığı açıklanacaktır. Daha yüksek ve düşük kapasitelerin finansal ve teknik olarak tercih edilmemesi gerekçelendirilecektir.
 - Organizasyon Yapısı ve Yatırım Planı: Yatırım için gerekli olan işgücü ve nitelikleri ile personelin hangi alanda kullanılacağı gerekçelendirilecektir. Nitelikli personel ihtiyacı var ise söz konusu personele neden ihtiyaç duyulduğu konusunda bilgi

verilecektir. Ayrıca yatırımın ne kadar zamanda tamamlanacağı ve hangi ay/yıllarda hangi aşamalarının tamamlanacağı çizelge ile gösterilecektir.

- Teknik Analiz Tabloları: Tablolar, talep edilen destekler dikkate alınarak ve alınmadan olmak üzere iki ayrı şekilde hazırlanacaktır.
 - Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı Tablosu
 - Tam Kapasitede Yıllık İşletme Giderleri Tablosu
 - Tam Kapasitede Yıllık İşletme Gelirleri Tablosu
 - İşletme Sermayesi İhtiyacı Tablosu
- Ekonomik analiz
 - Sektörel Analiz:
 - Sektörün ve ürünün tanımı
 - Türkiye’de ve dünyada üretici sayısı ve üretim kapasitesi
 - Türkiye’de üretim miktarı ve kapasite kullanım oranı
 - Türkiye’de ve dünyada dış ticaret verileri, dış ticaret beklentileri
 - Hammadde temini
 - Firma Analizi:
 - Firmanın sektördeki yeri
 - Firmanın son 3 yıla ilişkin mali tabloları ve tabloların analizi (likidite, finansal yapı, faaliyet ve karlılık oranlarına ilişkin analizi de içerecek şekilde)
 - Satış ve rekabet olanakları
 - Üretim ve satış tahmini
 - Satış fiyatları ve vade koşulları
 - İhracat-ithalat tahmin tablosu (işletmeye geçişten itibaren 10 yıl)
 - Tam kapasitede doğrudan- dolaylı istihdam tahminleri
 - Ekonomik Çıktı Analizi: Bu bölümde mevcut ve beklenen talep ve arz yapısına bağlı olarak firmanın hangi yıllarda hangi kapasitede çalışacağı ekonomik olarak öngörüülecektir. Girdi ve çıktı fiyatlarına ilişkin beklentiler ile mevcut alım/satım vadelerine ilişkin beklentiler bu bölümde belirtilecektir.
- Mali ve Karlılık analizi (Talep edilen destekler dikkate alınarak ve alınmadan iki ayrı analiz yapılacaktır.)
 - Toplam finansman ihtiyaçları ve kaynakları

- Proforma gelir gider tablosu (projenin geleceğe dönük değerlendirilmesi)
- Proforma nakit akım tablosu
- Maliyet tablosu
- İç verimlilik oranı
- Net bugünkü değer
- Geri ödeme süresi
- Karlılık endeksi
- Etki Analizi
 1. Proje ile üretilecek ürünün kritik ihtiyaçları karşılayabilme ve arz güvenliğini sağlama potansiyeli
 - Söz konusu ürünün proje öncesi (son 3 yıllık) yurt içi üretimi, ithalatı, projenin yıllık kapasitesi (miktar ve/veya değer olarak)
 - Arz güvenliğine yönelik; ürün ithalatının temel olarak hangi ülkelerden yapıldığı
 2. Projenin ulusal güvenlik açısından önem taşıyan veya tedarikinde güçlü çeken ürün veya teknoloji üretimine katkısı
 - Ürünle ilgili (varsa) yurt içi üretim ve ithalat bilgileri
 - Ürün ve/veya teknolojiyle ilgili uluslararası standart, patent, faydalı model, marka vb. tescil bilgileri
 - Ar-Ge harcamalarının toplam ciroya oranı (son 3 yıllık)
 - Mevcut işletmelerde çalıştırılan Ar-Ge personeli sayısı ve yatırım tamamlandığında çalıştırmayı öngördüğü Ar-Ge personeli sayısı
 3. Proje ile üretilecek ürünün ithalat bağımlılığımızı azaltmaya katkısı
 - Ürün ile ilgili son bir yıla ait ithalat ve yurt içi üretim bilgileri
 - Proje sonucu ulaşılabilecek üretim ile geleceğe yönelik üretim ve ithalat projeksiyonları
 4. Yatırım ile sağlanacak Katma Değer
 - 2012/3305 sayılı Karar eki 2012/1 sayılı Tebliğ EK-10'da belirtilen usul ve esaslara göre enerji, işçilik ve amortisman giderleri hariç olmak üzere hesaplanacak olan Katma Değer Oranı (bkz. ekli doküman – EK-10 Stratejik Yatırımlara İlişkin Katma Değer Hesabı ve Değerlendirme Esasları)
 5. Projenin ülkemizin rekabet gücüne ve ihracat potansiyeline katkısı
 - Söz konusu ürünle ilgili küresel kapasite, üretim miktarları ve uluslararası referans fiyat seviyesi ile proje kapasite ve fiyat tahminlerinin karşılaştırılması
 - Ürünün global çapta ihracat hacmi, ihracat öngörüsü
 6. Yatırımın teknolojik seviyesi

7. Etkileşimde olduğu sektörler teknolojik transfer sağlama potansiyeli (kaldıraç etkisi)
 - *Proje konusu ürünlerin [OECD Teknoloji Sınıflandırmasına](#) göre yüksek veya orta-yüksek teknoloji olup olmadığı ve üretim teknolojisi*
8. Üniversiteler ve araştırma kuruluşlarının projeye dahil
 - *Firmanın, tedarik zincirinde bulunması tahmin edilen firmalara sağlayacağı teknolojiler ile ilgili bilgi*
8. Üniversiteler ve araştırma kuruluşlarının projeye dahil
 - *Üniversite ve araştırma kuruluşlarıyla yapılması planlanan protokoller*
 - *Bu kuruluşlardan edinilecek hizmetin adam/saat karşılığı (ve/veya protokollerin mâli büyüklüğü)*
9. Yatırımın ve üretilecek ürünün yerli girdi oranı
 - *Münhasıran bu projeye istinaden yurt içinden temin edilecek hammadde ve ara malları oranına ilişkin, işletme tarihinden itibaren 3 yıllık projeksiyon*
10. Yatırım ile istihdam edilecek Nitelikli Personel sayısı, profili ve gerekçesi
 - *Nitelikli Personel tanımı: Destek Kararı konusu yatırım ile istihdam edilen, yatırımın taahhüt edilen sonuçları sağlaması için gerekli nitelikleri taşıyan, sektöründe özel bilgi, birikim ve tecrübe sahibi, yatırımcı tarafından ücret karşılığı istihdam edilen yurt içi veya yurt dışından temin edilecek anahtar personel*
11. Yatırımın çevresel etkilerinin en alt düzeye indirilmesi
 - *Şirketin ve/veya bulunduğu bölgedeki yerel yönetimlerin alması gereken çevresel önlemler ve bu önlemlerin mâli değeri*
 - *Üretim sonucu ortaya çıkabilecek atık miktarı, geri dönüşebilir atık olması durumunda yeniden ekonomiye kazandırıldığında elde edilecek gelir, geri dönüşüne ilişkin yatırım tutarı*
12. Doğal kaynakların etkin kullanımı
 - *Gerek yurt içinde üretilen, gerekse ithal edilen değerli doğal kaynaklara (maden, mineral vb.) yönelik talep projeksiyonları*
 - *Bu girdilerin ürün maliyetindeki oran*
13. Yatırımın istihdam yaratmaya katkısı
 - *Proje ile yaratılacak istihdamın detaylı analizi:*
 - *Mavi-beyaz yakalı çalışan sayısı*
 - *Ar-Ge personeline yönelik istatistikler (lisansüstü/doktoralı personel)*
 - *Nitelikli İşgücü Ücret Desteği talep ediliyorsa bu işgücüne yönelik bilgiler (sayısı, nitelikleri - eğitim bilgisi, uluslararası yayın, iş tecrübesi vb.)*
14. Yatırımın ölçek açısından değerlendirilmesi
 - *Yatırımın ölçeğinin ülkemizdeki ve dünyadaki kurulu kapasiteler ile karşılaştırılması*
 - *Yatırım büyüklüğünün uluslararası ticaret miktarı ve fiyatlarına tahminî etkisi*

Sağlanabilecek Teşvik Unsurları

Proje bazlı olarak desteklenmesi uygun bulunan yatırımlara, aşağıdakilerden uygun görülen destekler, uygun görülen oran ve üst limitlerde sağlanabilir.

Teşvik unsuru	Açıklama
KDV İstisnası	Makine – Teçhizat alımları ile Yazılım ve Gayrimaddî Hak alım ve kiralamalarında KDV İstisnası
Gümrük Vergisi Muafiyeti	İthal Makine – Teçhizat alımlarında Gümrük vergisi Muafiyeti
Vergi İndirimi	<ul style="list-style-type: none">Yatırım tutarının 2 katına kadar Kurumlar Vergisi İndirimi veya 10 yıla kadar Kurumlar Vergisi İstisnası<ul style="list-style-type: none">Kurumlar Vergisi İndirimi oranı: Azami %100 (Yatırıma Katkı Oranı: Azami %200)Yatırım tamamlama vizesini müteakip 3 yıl boyunca her yıl net satışların asgari %2'si kadar araştırma ve geliştirme harcaması yapıldığının Yeminli Mali Müşavir Raporu ile tevsik edilmesi halinde Vergi İndirimi Desteği, 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 80 inci maddesinde belirlenen azami oranları (%200) aşmamak kaydıyla, Destek Kararında belirlenen Yatırıma Katkı Oranına 5 puan ilave edilmek suretiyle uygulanır.
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	<ul style="list-style-type: none">10 yıla kadar<ul style="list-style-type: none">Yatırım teşvik belgesinin düzenlenmesini müteakip, teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek yatırımla istihdam edilenler için Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği uygulamasına yatırım döneminde başlanılabilmesi için, kullanıcı tarafından E-TUYS üzerinden Bakanlığa müracaat edilmesi ve Bakanlıkça talep edilmesi halinde ilgili belgelerin sisteme yüklenmesi gerekir. Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği uygulamasına, yatırımcıya ait bilgilerin Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesini takip eden aydan itibaren başlanır ve teşvik belgesinde belirtilen süre kadar yararlandırıldıktan sonra uygulamaya son verilir.

Teşvik unsuru	Açıklama
	<ul style="list-style-type: none">○ Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği uygulamasına, yatırımcı tarafından talep edilmesi ve Bakanlıkça uygun bulunması halinde yatırım tamamlama vizesinden önce de başlanabilir.
Nitelikli Personel Desteği	<ul style="list-style-type: none">• 5 yılı geçmemek üzere aylık brüt asgari ücretin 20 katına kadar<ul style="list-style-type: none">○ Nitelikli Personel tanımı: Destek Kararı konusu yatırım ile istihdam edilen, yatırımın taahhüt edilen sonuçları sağlaması için gerekli nitelikleri taşıyan, sektöründe özel bilgi, birikim ve tecrübe sahibi, yatırımcı tarafından ücret karşılığı istihdam edilen yurt içi veya yurt dışından temin edilecek anahtar personel○ Yatırım teşvik belgesinin düzenlenmesini müteakip istihdam edilen nitelikli personel için yatırımcılar tarafından Bakanlıkça müracaat edilerek Nitelikli Personel Desteği talebinde bulunulması gerekmektedir. Yatırım teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapıldığı tarihi takip eden bir yıldan sonraki talepler değerlendirmeye alınmaz. Nitelikli Personel Desteğinden yararlanılabilmesi için, Bakanlıkça ilk kez yapılacak müracaat ve Bakanlık tarafından kabul edilen nitelikli personel için yapılacak müracaatta kullanıcılar tarafından her bir nitelikli personel için E-TUYS uygulamasında yer alan tanımlı alanların doldurulması ve Bakanlıkça talep edilmesi halinde ilgili belgelerin sisteme yüklenmesi gerekir.○ Şirket ortakları ve yönetim kurulu üyeleri ile bunların birinci ve ikinci derece kan ve kayın hısımları için nitelikli personel desteği başvurusunda bulunulamaz.○ Nitelikli Personel Desteğinden yararlanan personel için kamu tarafından sağlanan başka bir nakdi ücret desteğinden yararlanılamaz. Diğer kamu destek programları kapsamında nakdi ücret desteğinden yararlandırılan personel için nitelikli personel desteği sağlanmaz.○ Nitelikli personel desteği, yatırımcının müracaatına istinaden uygun görülen nitelikli personelin yatırımcıya bildirilmesini takip

Teşvik unsuru	Açıklama
	<p>eden aydan başlanması ve her bir nitelikli personel için ilgili Destek Kararında belirlenen aylık azami destek tutarının aşılması kaydıyla, nitelikli personele ödenen net ücret kadar ödeme yapılmak suretiyle Destek Kararında belirtilen süre kadar uygulanır. Destek Kararında belirtilen toplam azami destek tutarına ulaşılması halinde nitelikli personel desteği ödemelerine son verilir. Destek ödemeleri, firma müracaatını takip eden dönemde yapılır.</p> <ul style="list-style-type: none">○ Yatırımcının mevcut çalışanlarından sadece teşvik belgesi kapsamı yatırım için istihdam edileceği beyan edilen personel de nitelikli personel kapsamında değerlendirilebilir.○ Nitelikli personelin teşvik belgesi kapsamı yatırım için tam süreli çalıştığı en son ayı müteakip bu personel için destek uygulamasına son verilir. Destek uygulaması kapsamındaki nitelikli personelin iş akdinin feshi veya diğer nedenlerle uygulama kapsamından çıkartılması halinde, bu personelin yerine aynı personel veya bir başka personelin uygulamaya dahil edilebilmesi için yukarıda belirtilen şekilde Bakanlığa müracaat edilmesi gerekmektedir. Bakanlıkça uygun görülmesi durumunda, sistem dışına çıkartılan ilk personelin uygulama kapsamına alındığı tarih dikkate alınarak kalan süre kadar yeni nitelikli personel için destek uygulamasına devam edilebilir.○ Nitelikli Personel Desteği, ödeme dönemleri, Şubat, Mayıs, Ağustos ve Kasım aylarıdır.
Enerji Desteği	<ul style="list-style-type: none">• Enerji desteği, kısmen işletmeye geçildiğinin tespit edildiği veya tamamlama vizesinin yapıldığı ayı takip eden aydan itibaren Destek Kararında belirlenen oran ve süre aşılmamak kaydı ile azami destek tutarına ulaşmaya kadar uygulanır. Destek uygulamasına, kısmen işletmeye geçildiğinin tespit edildiği veya tamamlama vizesinin yapıldığı ayı takip eden ayda düzenlenen faturanın ilk okuma tarihinden itibaren başlanır ve Destek Kararında belirtilen süre kadar uygulama yapılır. Destek

Teşvik unsuru	Açıklama
	<p>Kararında belirtilen azami destek tutarına ulaşılması halinde Enerji Desteği ödemelerine son verilir.</p> <ul style="list-style-type: none">○ Kısmen işletmeye geçildiğinin yerinde tespit edilmesi halinde gerçekleşen makine ve teçhizat tutarının yatırım teşvik belgesinde öngörülen makine ve teçhizat tutarına oranı nispetinde Enerji Desteği kullanılabilir. Kısmen işletmeye geçişe ilişkin tespit işlemi azami yılda bir defa yapılabilir ve yatırım tamamlama vizesinden önce yararlanılabilecek toplam Enerji Desteği tutarı Destek Kararında belirlenen azami Enerji Desteği tutarının %50'sini geçemez.• Enerji desteğinden yararlanılabilmesi için kısmen işletmeye geçildiğinin Bakanlıkça görevlendirilen en az iki eksper tarafından yerinde tespit edildiğine ilişkin ekspertiz raporunun onaylanması ile yatırım harcamalarına ilişkin yeminli mali müşavir raporunun Bakanlıkça gönderilmesi veya yatırım tamamlama vizesi yapılmasını müteakip Bakanlıkça yapılacak müracaatta kullanıcılar tarafından E-TUYS uygulamasında yer alan tanımlı alanların doldurulması ve Bakanlıkça talep edilmesi halinde ilgili belgelerin sisteme yüklenmesi gerekir.• Enerji Desteği ödemeleri, uygun görülen yatırımcılara talebin yapıldığı ayı takip eden dönemde yapılır.• Enerji Desteği ödemesi, nakliye, iletim, dağıtım, vergi, fon ve benzeri harcamalar hariç olmak üzere enerjinin temin edildiği kurum veya kuruluşlarca düzenlenmiş ve bedeli peşin olarak fatura döneminde ödenmiş enerji tüketim harcaması esas alınarak yapılır.• Enerji Desteğinden faydalanması öngörülen yatırım için müstakil sayaç kullanılması gerekmektedir. Ancak, aynı sayaçtan enerji kullanan tesislerin bir kısmının Destek Kararı kapsamı yatırımla ilgili olmaması ve enerji tüketimi yönünden ayrılmasının da mümkün olmaması durumunda anılan sayacın, teşvik belgesi kapsamı yatırıma başlama tarihinden önceki aydan başlamak üzere geriye doğru bir yıllık enerji tüketim miktarı ve tüketim ortalaması ilgili dağıtım şirketi aracılığıyla tevsik edilir. Mevcut tüketim

Teşvik unsuru	Açıklama
	olarak kabul edilen bu tüketim ortalaması üzerinde yapılan enerji tüketim miktarına isabet eden tutarın belirlenmiş oranı Enerji Desteği olarak ödenir.
Faiz veya Kâr Payı desteği	<ul style="list-style-type: none">Faiz/Kâr Payı desteği üst limiti: Faiz/Kâr Payı oranının azami %80'iFaiz/Kâr Payı desteğinden yararlanılabilecek yatırım tutarı üst limiti: Sabit yatırım tutarının azami %80'iFaiz Protokolünü imzalayan Bankalar ve Finansal Kiralama Kuruluşları: https://www.sanayi.gov.tr/destek-ve-tesvikler/yatirim-tesvik-sistemleri/md0803011615Yurtdışında yerleşik aracı kurumlardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredileri veya yatırım finansmanı için yeminli mali müşavir raporu veya krediye aracılık eden yurt içindeki bankanın bildirimleri çerçevesinde faiz veya kâr payı desteği uygulanabilir. Yurtdışında yerleşik aracı kurumlardan kullanılan yatırım kredileri veya yatırım finansmanına ilişkin faiz veya kâr payı desteği uygulanabilmesi için, kredinin veya finansmanın teşvik belgesi kapsamı yatırım için kullanıldığının tespitini, kullanım bilgilerini ve vadesi gelmemiş ödemeleri ihtiva eden itfa planını da içeren yeminli mali müşavir raporunun veya krediye ya da finansmana aracılık eden yurt içindeki bankanın talebinin, E-TUYS uygulaması üzerinden yüklenmesi ve Bakanlıkça yapılacak değerlendirme sonucunda talebin uygun görülmesi gerekmektedir. Yurtdışında yerleşik aracı kurumlardan kullanılan ve Bakanlıkça uygun görülen yatırım kredilerine ya da yatırımın finansmanına ait ana para, faiz veya kâr payının itfa planında belirtilen vadesinde ödenmesini müteakip, buna ilişkin yeminli mali müşavir raporunun veya krediye ya da finansmana aracılık eden banka tarafından hazırlanacak faiz veya kâr payı desteği talep çizelgesinin vadeyi takip eden on işgünü içerisinde E-TUYS uygulaması üzerinden sisteme yüklenmesi gerekmektedir. Bakanlıkça yapılacak değerlendirme sonucunda uygun görülenlerle ilgili faiz veya kâr payı desteği ödemeleri, vadeyi takip eden ödeme döneminde yapılır. Dış kredi ile gerçekleştirilecek yatırımlarda faiz

Teşvik unsuru	Açıklama
	veya kâr payı desteği ödemesi, vade tarihindeki TCMB döviz satış kuru dikkate alınarak yapılır.
Belirli süre ve miktarda Kamu Alım Garantisi	
Yatırım yeri tahsisi	
Projenin gerektirdiği durumlarda Altyapı desteği	
Kanunlarla getirilen izin, tahsis, ruhsat, lisans ve tesciller ile diğer yasal ve idari süreçlerde kolaylaştırıcı düzenleme yapılması	
Yatırım yeri tahsisi	
Hibe Desteği	<ul style="list-style-type: none">Hibe desteğinden yararlanılabilmesi için Bakanlığa yapılacak müracaatta kullanıcılar tarafından E-TUYS uygulamasında yer alan tanımlı alanların doldurulması ve Bakanlıkça talep edilmesi halinde ilgili belgelerin sisteme yüklenmesi gerekir.Hibe desteği ödemesi, ilk müracaat ile her bir müracaat tarihinden sonraki altı ayın tamamlanmasını müteakip yapılacak müracaatlara istinaden, makine ve teçhizat yatırımlarına ilişkin gerçekleştirmeleri gösteren yeminli mali müşavir raporu esas alınarak gerçekleşen makine ve teçhizat tutarının %25'ini geçmemek üzere Destek Kararında belirtilen oranda ve azami destek tutarına ulaşıncaya kadar, talebin yapıldığı ayı takip eden dönemde yapılır.Hibe Desteği, ödeme dönemleri, Şubat, Mayıs, Ağustos ve Kasım aylarıdır.

Yatırım Süresince İzleme

- Yatırımcı yatırıma ilişkin taahhütlerin gerçekleşme bilgilerini ve yararlanılan destek miktarını Destek Kararında belirlenen süre boyunca her yılın Ocak ve Temmuz aylarında yeminli mali müşavir raporu ile ibraz etmekle yükümlü olup, bu hususlar Bakanlık veya Bakanlıkça görevlendirilecek kurum ve kuruluşlar tarafından takip edilir.
- Gerçekleşen sabit yatırım tutarının, Destek Kararında öngörülen toplam sabit yatırım tutarının altında gerçekleşmesi durumunda; Faiz veya Kâr Payı Desteği, Enerji Desteği, Nitelikli Personel Desteği ve Hibe Desteği için belirtilmiş olan azami tutarlar, gerçekleşen yatırım tutarının öngörülen sabit yatırım tutarına oranı nispetinde düşürülür ve varsa fazladan yararlandırılan destekler geri alınır.

- Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda belirlenen mücbir sebep ve fevkalade hal durumu nedeniyle yatırıma başlayamayanlar hariç olmak üzere, Destek Kararının yürürlük tarihinden itibaren üç yıl içerisinde asgari 200 milyon TL veya Destek Kararında belirtilen yatırım tutarının yüzde onu kadar yatırım harcaması gerçekleştirildiğinin, bu Kararın onuncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında tevsik edilememesi halinde ilgili yatırımlara ilişkin Destek Kararı yürürlükten kaldırılır. Belirtilen sürede başlanamayan yatırımlar için Cumhurbaşkanınca bir yıl ek süre verilebilir.